

Analiza stanja na področju mladine v občini Ajdovščina
**MLADINSKO ORGANIZIRANJE IN MLADINSKA
DEJAVNOST**

Izdal: Mladinski svet Ajdovščina

Za izdajatelja: Helena Harej

Pripravil: Mladinski svet Ajdovščina

Leto izida: 2012

<http://msa.si>

info@msa.si

Izvedba projekta Strategija je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina te analize je izključno odgovornost Mladinskega sveta Ajdovščina in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

KAZALO

UVOD.....	4
-----------	---

ANALIZA STANJA NA PODROČJU MLADINSKEGA ORGANIZIRANJA IN MLADINSKE DEJAVNOSTI V OBČINI AJDOVŠČINA	5
---	---

A. Organizacije v mladinskem sektorju	5
---	---

Mladinske organizacije	5
------------------------------	---

Organizacije za mlade.....	11
----------------------------	----

Mladinski svet.....	12
---------------------	----

Mladinski center	13
------------------------	----

B. Neformalne skupine mladih	17
------------------------------------	----

UVOD

Pričujoča analiza predstavlja pregled obstoječih organizacij v mladinskem sektorju v Ajdovščini ter njihovih aktivnosti. Nastala je v okviru projekta priprave lokalne strategije za mlade, ki ga v času od februarja do oktobra 2012 v sodelovanju z Občino Ajdovščina vodi Mladinski svet Ajdovščina. Končni cilj projekta je sprejem novega pravnega akta (tj. strategije) na ravni občine, ki bo za čas naslednjih petih let strukturirano vsebinsko in finančno načrtovalo delovanje Občine na področju mladine. Analiza je pri tem namenjena celoviti seznantitvi s stanjem na področju mladinskega organiziranja ter mladinske dejavnosti, ki jo v Ajdovščini za družbeno skupino mladih že uresničujejo organizacije v mladinskem sektorju. Na ta način bo analiza služila kot eno izmed izhodišč za pripravo strategije za mlade v občini Ajdovščina.

Analiza je bila pripravljena v okviru Mladinskega sveta Ajdovščina in v sodelovanju z organizacijami v mladinskem sektorju, ki delujejo na ravni občine Ajdovščina.

ANALIZA STANJA NA PODROČJU MLADINSKEGA ORGANIZIRANJA IN MLADINSKE DEJAVNOSTI V OBČINI AJDOVŠČINA

Mladinska dejavnost v občini Ajdovščina obsega dejavnost organizacij v mladinskem sektorju in dejavnost neformalnih skupin mladih.

A. Organizacije v mladinskem sektorju

Po Zakonu o javnem interesu v mladinskem sektorju so organizacije v mladinskem sektorju subjekti, ki delujejo v mladinskem sektorju, in so organizirane kot mladinske organizacije ali organizacije za mlade ali mladinski sveti (ZJIMS, 3. člen).

- Mladinske organizacije

Opis strukture:

Iz Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju (ZJIMS, 3. člen) je mogoče povzeti, da je mladinska organizacija pravnoorganizacijsko definirana kot društvo, zveza društev ali avtonomna mladinska organizacija v večji članski organizaciji (podmladki političnih strank, mladi v sindikatih, mladi planinci, mladi gasilci ipd.) in ima najmanj 90 odstotkov članstva v starosti do 29 let ter najmanj 70 odstotkov članov vodstva v starosti od 15 do 29 let. Predstavlja avtonomno demokratično prostovoljno združenje mladih, ki s svojim delovanjem mladim omogoča ustvarjanje načrtnih in nenačrtnih učnih izkušenj ter oblikovanje in izražanje njihovih stališč ter izvajanje aktivnosti v skladu z njihovo interesno, kulturno, nazorsko ali politično usmeritvijo.

Upravljanje mladinske organizacije temelji na aktivnem udejstvovanju vseh njenih članov, pri čemer morajo biti zagotovljene enake možnosti sodelovanja pri upravljanju vsem članom organizacije. Deluje po načelu »mladi za mlade«, kar pomeni, da so mladi tako izvajalci kot uporabniki programa. Glede na raven delovanja je mladinske organizacije mogoče deliti na nacionalne (tiste, ki imajo svoje enote v večini statističnih regij v Sloveniji) in lokalne (tiste, ki večinoma delujejo na nivoju lokalne skupnosti) (Mladinski svet Slovenije 2010). Mladinske organizacije so večinoma nevladne, neprofitne in prostovoljne. Med »klasične« lokalne mladinske organizacije se prištevajo društva tabornikov, stegi katoliških skavtov, mladinska društva, podmladki političnih strank, študentski klubi, idr.

Seznam mladinskih organizacij v občini Ajdovščina:

- Glasbeno kulturno društvo Sax
- Klub ajdovskih študentov
- Kulturno – športno – turistično društvo Stomaž 87
- Mladinski odsek Planinskega društva Ajdovščina
- Društvo tabornikov Rod Mladi bori Ajdovščina
- Društvo mladih Jutro
- Mlada Slovenija, RO Severna primorska
- Steg Ajdovščina – Šturje 1
- Društvo mladih Vozel
- Mladinski odsek Prostovoljnega gasilskega društva Ajdovščina
- Društvo DIZMO
- Društvo mladih Col

- Krajevna enota Mladinskega ceha Budanje
- Arhitekturno društvo Forum

Vloga in dejavnost mladinskih organizacij v Ajdovščini:

1. Glasbeno kulturno društvo Sax

Glasbeno kulturno društvo Sax združuje člane različnih lokalnih društev in organizacij v želji, da bi s skupnimi močmi organizirali Njoki summer festival. V ta namen so ustanovili glasbeno kulturno društvo Sax in k sodelovanju povabili tudi druge zainteresirane subjekte iz občine Ajdovščina. Odločili so se, da v poletnih dneh naredijo konec mrtvilu, ki že več let vlada na področju mladinske kulture v Ajdovščini in tako mlade vzpodbudijo k zdravemu in aktivnemu preživljanju prostega časa. Aktivnosti, ki so jih izvedli v okviru prvih Njoki summer festivalov, brez dvoma predstavljajo pravo nasprotje nezdravemu načinu življenja, ki se v zadnjih letih zaradi dolgočasia med mladimi vedno bolj odraža v uživanju raznih drog. V okviru prireditev posvečajo veliko pozornosti tudi zdravemu načinu prehranjevanja, rekreaciji in kulturno – umetniškemu izražanju posameznikov. Glavno vodilo društva je, da mladim predstavijo možnost drugačnega, veselega in predvsem zdravega odraščanja.

Število članstva¹: 11

2. Klub ajdovskih študentov in dijakov

Klub ajdovskih študentov in dijakov je stična točka vseh lokalnih študentov, kjer se izmenjujejo ideje, kreativnost in zagnanost ter povezujejo in nabirajo vrline v sodelovanju z lokalnimi gospodarskimi partnerji in organizacijami. Je organizacija, kjer se lahko študenti in študentke udeležujejo v neformalnih dejavnostih in se obogatijo z izkušnjami za naslednja obdobja njihovega življenja. Na lokalni ravni klub s svojim delovanjem močno vpliva na vsa področja družbenega in kulturnega življenja vseh prebivalcev občin Vipava in Ajdovščina ter spodbuja družbeno odgovornost lokalnih podjetij in nevladnih institucij z vzajemnim sodelovanjem in partnerskim odnosom. Obenem pripomore tudi k prepoznavanju svojih članov in občine ter vključevanju svojih članov v aktualna družbena dogajanja na nacionalni ravni.

Cilji kluba so načrtovani v interesu in v dobrobit vseh članov: posredovati in razvijati razvoj kreativnih vrtil kot so ustvarjalni polet, občutek za delo v skupnosti, disciplina, zdrava samozavest, samokritičnost, točnost, poštenost in skromnost; združevati študente in dijakove; organizirati srečanja študentov in dijakov; organizirati in financirati obštudijske dejavnosti študentov in dijakov, idr.

Število članstva: 371

3. Kulturno – turistično – športno društvo Stomaž 87

Kulturno – turistično – športno društvo Stomaž 87 je bilo ustanovljeno z namenom požitve kulturnega, turističnega in športnega življenja v Stomažu. Ime Stomaž 87 izhaja iz naslova najvišje ležeče hišne številke pri Stomažih, to je koča na Čavnu. Tja se Stomažani vsako leto (od ustanovitve dalje) odpravijo v okviru pohoda »Foučkarji na Čavnu«, ki je postal že tradicionalen. V »stari šoli« imajo dvorano, ki služi kot prostor za pevske vaje Stomažank, sestanke, prireditve ob Miklavževanju, materinskem dnevu, plesnim vajam ter telovadbi. Namen društva je pospeševanje prostovoljnega dela, zlasti med mladimi in

¹ Število članstva se v vseh primerih navezuje na mlade, stare od 15 do 29 let.

povezovati generacije. Predvsem pa želijo izkoristiti številne talente, ki jih imajo Stomažani. V sklopu društva KTŠD Stomaž 87 potekajo: praznovanje materinskega dneva, izleti, smučanje, nastopi vokalne skupine Stomažanke, plesne vaje, telovadba za starejše in mlajše, potopisna predavanja, miklavževanje, pohod »Foučkarji na Čavnu«, romanje iz Stomaža na Sveto Goro, kresovanje...

Število članstva: 59

4. Mladinski odsek Planinskega društva Ajdovščina

Mladinski odsek Planinskega društva Ajdovščina skrbi za vzgojo mladih planincev (predšolski in osnovnošolski otroci in mladina – dijaki in študentje). Organizirajo izobraževalna predavanja s planinskimi tematikami, včasih pa tudi potopisno predavanja v manjšem obsegu. Že vrsto let poleti pripravljajo planinske tabore za osnovnošolsko mladino, pa tudi tabor za dijake in študente. Na pohodih obiskujejo nam bližnje in tudi bolj oddaljene hribe. Poleg hribov se že štiri leta udeležujejo planinskih orientacijskih tekmovanj v regijskem in v državnem merilu, kjer se preizkušajo v znanjih orientacije in planinstva.

Število članstva: 52

5. Društvo tabornikov Rod Mladi bori Ajdovščina

Društvo tabornikov Rod Mladi bori Ajdovščina je eden izmed številnih taborniških rodov, ki delujejo po vsej Sloveniji pod okriljem Zveze tabornikov Slovenije. Večina ljudi jih prepozna po srajci peščene barve in pisanih ruticah, ki jih nosijo okrog vratu in označujejo starost posameznega člana. Vendar so taborniki več kot samo uniforma. Pri tabornikih želijo v manjših skupinah, ki jih imenujejo vodi, otrokom spet približat skoraj pozabljene vrednote, naravo in preživetje v njej, raziskovanje in opredeljevanje do modernega načina življenja mladih, ohranjanje otroške radovednosti, pripravljenost na učenje in izzive življenja. Srečujejo se enkrat tedensko in poskusijo čas, ki jim je na voljo kar najbolje izkoristiti. Zaključek celoletnega dela predstavlja taborjenje, vmes pa se pozabavajo na zimovanjih, akcijah s starši, taborniških tekmovanjih in mnogobojih. Taborniki domujejo v Hiši mladih, kjer tudi potekajo redna tedenska srečanja njihovih članov.

Število članstva: 41

6. Društvo mladih Jutro

Društvo mladih Jutro je društvo, ki svoje delovanje usmerja predvsem v kulturno izražanje njenih članov. Prirejajo različne delavnice, vaje, nastope, ipd. z različnih umetniških področij: glasba (zbor, instrumenti), fotografija, likovna umetnost, ipd.

V zadnjem obdobju je delovanje društva šibko.

Število članstva: 27

7. Mlada Slovenija

Mlada Slovenija (MSi) - podmladek NSi je mladinska organizacija, ki združuje mlade od 15. do 32. leta in si prizadeva za njihovo večje družbeno angažiranje ter za aktivnejšo vlogo na vseh področjih delovanja in odločanja v družbi. MSi združuje mlade, ki si upajo pokazati svoje sposobnosti, vrline in znanje, se javno izpostaviti, pokazati, da znajo biti resni in odgovorni. Hkrati nudi tudi možnosti za učenje, zabavo, inovativnost, vodenje, organizacijo, sklepanje novih prijateljstev in na koncu koncev za ustvarjanje nove generacije politikov, ki imajo izoblikovana stališča ter jih znajo tudi javno predstaviti in zastopati.

V zadnjem obdobju ne zaznavamo delovanja političnega podmladka.

Število članstva: ni podatka

8. ZSKSS – Steg Ajdovščina – Šturje 1

Osnovni namen Stega Ajdovščina – Šturje 1 je prispevati k polnemu telesnemu, duševnemu, duhovnemu in družbenemu razvoju mladih ljudi, da bodo lahko postali trdne osebnosti, odgovorni državljani ter člani krajevnih, nacionalnih in mednarodnih skupnosti. Šteje skupaj približno 135 članov, iz župnij Ajdovščina in Šturje. Razpoznavni so po zeleni in svetlo rjavi rutki, katere barve predstavljajo Vipavsko dolino in prah, ki ga dviga znamenita burja, ki divja po naših krajih. Otroci in mladi se tedensko srečujejo v malih skupinah in prevzemajo odgovornosti, ki ustrezajo njihovi starosti, pripravljenosti. Potem pa je tu še cel kup izzivov, potepov, zimovanje, poletno taborjenje, dvodnevni izleti, projekti, kot so Luč miru iz Betlehema, Dan Zemlje, sodelovanje z lokalno skupnostjo, idr.

Število članstva: 30

9. Društvo mladih VOZEL

Društvo mladih vozeli je bilo ustanovljeno leta 2005 z namenom, da združi različne aktivnosti, ki so se odvijale pod skupno »streho«. Tako društvo nadaljuje projekte kot so: Frančiškovi otroci, podaj MI Roko, oratorij, duhovne vaje, tabore, na novo pa je začelo projekte: Misijonski tabor, band, učenje kitare, šolo za animatorje, koncerte. Ime VOZEL pa ima tudi svoj pomen, to so kratice, katere pomenijo vrline, katere se jim zdijo pomembne v življenju vsakega posameznika, kot v življenju društva ali vsake skupine. Te so: Vztrajnost, Odgovornost, Zaupanje, Enotnost in Ljubezen.

Nameni društva so pomagati članom rasti v zrele osebnosti, ki se bodo odgovorno vključile v poklicno in javno življenje; posredovati in razvijati pri svojih članih organizacijske sposobnosti, občutek za delo v skupnosti, disciplino, samokritičnost, točnost, skromnost in medsebojno sodelovanje; vzgoje članov na področju kulture, športa, znanosti, umetnosti v duhu odgovornosti ter ljubezni do vere in domovine ter usposobiti mlade za pomoč ljudem v stiski. Društvo sredstva za delovanje pridobiva iz razpisov občine Ajdovščina.

V naslednjih petih letih si društvo želi še naprej ostati aktivno na toliko področjih kot sedaj. Eden izmed njihovih glavnih ciljev je ohraniti dosedanje glavne prireditve kot so Podaj mi roko, Oratorij, Pasijon,... Mlade želijo še naprej navduševati s vsakotedenskimi srečanji kot so: učenje kitare, Frančiškovi otroci, mladinska srečanja,... in jim tako pomagati bolje in koristneje preživeti prosti čas. V društvu pa ne bodo le ohranjali starih prireditev in že utečenih srečanj, saj imajo še veliko drugih dobrih zamisli, ki čakajo na

izvedbo, prav tako ne bodo ohranjali vseh starih stvari, če bodo mladi kakšno od prireditev ali tedenskih aktivnosti začeli opuščati. Poskušali jih bodo pritegniti z nečim novim. Tako za letos načrtujejo izvedbo spremenjenega festivala Podaj mi roko in v naslednjih letih se zagotovo lahko v Vipavskem Križu pričakuje tudi musical. Zagotovijo lahko, da bo društvo še naprej tako aktivno kot do sedaj in v občino Ajdovščina privabljal mlade iz cele Slovenije.

Število članstva: 40

10. Mladinski odsek Prostovoljnega gasilskega društva Ajdovščina

O mladinskem odseku PGD Ajdovščina (oziroma drugih PGD na nivoju občine) nimamo podatkov.

Število članstva: ni podatka

11. Društvo DIZMO

Namen društva DIZMO (Društvo za izobraževanje in zabavo mladih ter odraslih) je pospeševanje stikov doma in v mednarodnem prostoru iz področja naslednjih dejavnosti:

- sodelovanje z ustanovami in organizacijami, ki se strokovno in znanstveno ukvarjajo s to problematiko,
- prizadevanje za visoko strokovno raven delovanja društva,
- zavzemanje za spoštovanje etičnih in moralnih načel pri delovanju društva,
- seznanjanje članov in javnost o problemih in uspehih s področja delovanja društva,
- spodbujanje strokovnega izpopolnjevanja in izobraževanja članstva,
- sodelovanje na natečajih državnih in drugih organov za dodelitev sredstev pri naravovarstvenih, demografskih, kulturnih, športnih, zabavnih in drugih programih,
- sodelovanje pri pripravi in oblikovanju propagandnega gradiva turističnih organizacij in drugih ustanov v Sloveniji ter sodeluje pri programih turističnih agencij.

Število članstva: ni podatka

12. Društvo mladih Col

Število članstva: ni podatka

13. Krajevna enota Mladinskega ceha Budanje

Društvo Mladinski ceh je nacionalna, nevladna, mladinska organizacija, kot društvo registrirana od leta 1992. Mladim omogoča priložnosti za rast v odgovornega pripadnika različnih skupnosti po načelih krščanske etike in Don Boskovi preventivni vzgojni metodi. Člani Društva mladinski ceh so posamezniki, ki so združeni v različne lokalne enote in interesne skupine, ki se ukvarjajo z mladimi.

V okviru društva skozi celo leto potekajo različni programi, med njimi: Mladinska akademija (usposabljanja za mladinske voditelje in seminarji za druge mlade), Nefiks (beleženje in ozaveščanje pomembnosti neformalnega učenja pri usposabljanju mladih za aktivne državljane in za življenje),

Pedagogika igre, E-kreativnost, Krajevne enote, podpora Oratoriju Slovenija, Cehovi plesi (spodbujajo zdravo življenje, kulturo in ples v pari), izposoja didaktičnih materialov, mednarodne aktivnosti in projekti, velike igre (Velika evropska igra, Velika igra mnogih kultur), izdaja literature: zbirka Žepna akademija, Žepne igre in Žepne metode.

Mlade podpirajo pri njihovih idejah in jih uresničujemo tudi s pomočjo projektov, ki so delno financirana iz različnih virov. Najpomembnejši trenutni projekti: Omrežen.si (razvoj socialnega kapitala), Pokrajinski igraraj, Ženske so iz kuhinje, moški pa s kavča!?, Mednarodni projekti: Ambiance, Irene.t

Število članstva: 29

14. Arhitekturno društvo Forum

Arhitekturno društvo Forum je prostovoljno, samostojno, nepridobitno združenje občanov občine Ajdovščina. Društvo je nepolitična organizacija občanov, ki na prostovoljni osnovi združuje ljudi in občane, ki se zanimajo za arhitekturo, urbanizem in kulturo.

Društvo zasleduje naslednje cilje:

- skrbi za osveščanje svojih članov o kulturi bivanja, dobri arhitekturi, urbanizmu in krajinskih rešitvah v njihovi okolici;
- izvaja strokovne ekskurzije in izlete;
- izvaja tečaje in delavnice za vse člane društva;
- svetuje in usmerja članov pri prenovah, opremljanju, preurejanju, urejanju okolice in njihovega bivanjskega prostora;
- spremlja in reagira na aktualna arhitekturna in urbanistična dogajanja, predvsem na območju svojega delovanja;
- seznaja člane z dobro arhitekturno in urbanistično prakso;
- izvajačasne inštalacije s katerimi ozavešča javnost
- nudi pomoč pri realizaciji arhitekturnih in urbanističnih projektov;
- sodeluje v javnem življenju občine, na katerem področju deluje

Društvo uresničuje svoje cilje:

- z oblikovanjem kratkoročnih in dolgoročnih načrtov dela društva in skrbjo za njihovo izvajanje
- z delom v komisijah in sekcijah
- s povezovanjem z drugimi arhitekturnimi in kulturnimi organizacijami in s sodelovanjem na njihovih prireditvah
- z ozaveščanjem javnosti o prostorskih problematikah v njihovi okolici s pomočjo časnih instalacij
- z izdajanjem publikacij o arhitekturi, urbanizmu, krajinski arhitekturi in kulturi
- s spodbujanjem zanimanja mladih o bivanjskem okolju, ki jih obdaja
- z organiziranjem arhitekturnih prireditev, predavanj, seminarjev, tečajev, delavnic, ekskurzij in podobno
- preko svetovanja članom pri prenovah in urejanju njihovega bivalnega okolja
- preko izobraževanja na področju arhitekturnih vizualizacij in arhitekturnega risanja
- z obveščanjem javnosti o delu društva
- preko organizacij in združenj s katerimi ima društvo skupne interese
- s spremljanjem razvoja arhitekture in urbanizma
- s pobudami in obliko dela, ki omogoča drugim vključevanje v aktivnost društva

Društvo je v nastajanju, članice so: abs. arh. Trampuž Maja, abs. arh. Goljevšček Tea, abs. kraj. arh. Grzej Tina (starost 25 - 26 let). Za delovanje, v tej fazi, društvo še ne potrebuje velikega števila članov. Članice se srečujejo na sestankih, kjer izmenjujejo ideje in primere dobre prakse od druge, ki bi jih lahko aplicirali na Ajdovščino. Med drugim se društvo trenutno ukvarja z lastno grafično podobo, promocijo na spletu in pripravljanjem publikacije za izvajanje arhitekturnega tečaja. Infrastrukture društvo ne poseduje. Vse delovanje poteka na prostovoljni bazi. Društvo se trenutno financira samo iz privatnih sredstev članov.

Število članstva: 3

- organizacije za mlade

Opis strukture:

Po Zakonu o javnem interesu v mladinskem sektorju (ZJIMS, 3. člen) je organizacija za mlade pravna oseba, ki izvaja programe za mlade, vendar ni mladinska organizacija, in je organizirana kot zavod, ustanova ali zadruga. Od mladinske organizacije jo loči odsotnost omejitve starosti članstva, demokratične strukture in prostovoljnega članstva, medtem ko obe vrsti organizacij delujeta v korist mladine. Najbolj značilne organizacije za mlade na ravni lokalnih skupnosti so mladinski centri, širše prisotna pa so npr. tudi društva prijateljev mladine ipd.

Seznam organizacij za mlade v občini Ajdovščina:

- Mladinski center Hiša mladih²
- Ljudska univerza Ajdovščina – Projektno učenje za mlajše odrasle
- Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina

Vloga in dejavnost organizacij za mlade v Ajdovščini:

1. Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM)

V Hiši mladih izvaja Ljudska univerza Ajdovščina program Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM). PUM je javno-veljavni neformalni izobraževalni program, namenjen mladim med 15. in 25. letom, ki nimajo poklicne ali strokovne izobrazbe in so brezposelni. Cilj programa je pomagati mladim pri nadaljevanju ali zaključevanju šolanja in iskanju zaposlitve. Poleg izobraževalnih in zaposlitvenih ciljev pa je eden glavnih namenov PUM-a aktivno socialno vključevanje mladih v vsakdanje življenje. V program PUM je vključenih od 18 do 24 udeležencev, ki so brez poklicne ali strokovne izobrazbe in so brezposelni. Delo v skupini poteka vsak delovni dan od 8.30 do 13.30 ure. Vsebinsko je program razdeljen na 4 dele: interesne dejavnosti, izbirni projekti, individualni projekti in produkcijski projekti.

Povprečno število uporabnikov: ni podatka

² Mladinski center Hiša mladih zaradi njegove središčne vloge med organizacijami v mladinskem sektorju opredeljujemo pod samostojnim naslovom.

2. Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina

Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina (MDPM), je prostovoljna zveza društev, ki deluje na območju občin Ajdovščina in Vipava. Je nevladno, samostojno, humanitarno in nepridobitno združenje društev fizičnih oseb, ki se združujejo zaradi skupnih interesov na področju privzganja aktivnega in pozitivnega življenjskega sloga otrok, mladostnikov in družin. V tem smislu opravlja društvo preventivno vlogo v lokalni skupnosti na področju deviantnosti, asocialnosti, uporabe drog in drugih družbenih anomalij.

Namen delovanja MDPM je dvig kakovosti življenja otrok, mladostnikov in družin, zastopanje in uveljavljanje njihovih interesov in potreb ter zaščita njihovih pravic, kot so določene v Ustavi RS, Deklaraciji ZN o otrokovih pravicah in drugih dokumentih s tega področja. Med najpomembnejšimi programi društva so: prostočasne in počitniške dejavnosti, letovanja, bralna značka, otroški parlament, delo z družino, telefon otrok in mladostnikov, študijski krožki, humanitarne akcije (Pomežik soncu), Teden otroka, pomoč otrokom iz socialno ogroženih družin, prostovoljno delo mladih, izvajanje projekta Evropska prostovoljna služba in drugi, priložnostno in tematsko obarvani programi.

Povprečno število uporabnikov: 93

- Mladinski svet

Opis strukture:

Mladinski svet je krovno združenje mladinskih organizacij, ki zastopa interese mladih in mladinskih organizacij. Mladinski svet lahko deluje na nivoju države (Mladinski svet Slovenije) ali na nivoju lokalne skupnosti – kot mladinski svet lokalne skupnosti (MSLS). Mladinski sveti so ustanovljeni in delujejo na podlagi Zakona o mladinskih svetih (ZMS 2000), po katerem mladinski svet ni samo naziv za vrsto mladinske organizacije, pač pa zaradi svojih značilnosti tudi posebna pravno-organizacijska oblika. So pravne osebe zasebnega prava in delujejo po načelih načelih svobodnega združevanja, enakopravnosti in vzajemnega spoštovanja avtonomnosti vsake mladinske organizacije. V skladu z Zakonom o javnem interesu v mladinskem sektorju imajo mladinski sveti tudi status organizacije v javnem interesu v mladinskem sektorju, ki ga pridobijo že s samo registracijo.

Mladinski sveti lokalnih skupnosti predstavljajo enega izmed mehanizmov za sodelovanje mladih v lokalnih skupnostih. Od sprejetja Zakona o mladinskih svetih v letu 2000 se ustanovljajo v posameznih lokalnih skupnostih kot združevalni in predstavniški organ lokalnih mladinskih organizacij in lokalnih enot večjih mladinskih organizacij.

Mladinski sveti lokalnih skupnosti zastopajo interese mladih pri lokalnih (občinskih) oblasteh in se z njimi dogovarjajo o aktivnosti, sredstvih ter infrastrukturi, ki bo namenjena mladim. Prav tako imajo v skladu z Zakonom o mladinskih svetih (ZMS, 6. člen) pravico do dajanja mnenj v vseh zadevah, obravnavanih v občinskih organih, ki zadevajo mlade. S svojim delovanjem pa tudi spodbujajo dejavnosti mladinskih organizacij, ter skrbijo za informiranje njihovega članstva in širše javnosti o politiki lokalne skupnosti, predvsem na področjih, ki zadevajo mlade.

Mladinski svet v občini Ajdovščina:

- Mladinski svet Ajdovščina

Vloga in dejavnost Mladinskega sveta Ajdovščina:

Mladinski svet Ajdovščina (MSA) je na ravni občine Ajdovščina organizirana asociacija prostovoljnih mladinskih združenj in organizacij, ki delujejo med mladimi, različnih družbenih, nazorskih ali političnih usmeritev. Povezovanje mladinskih organizacij v Mladinski svet Ajdovščina temelji na načelih svobodnega združevanja, enakopravnosti in vzajemnem spoštovanju avtonomnosti vsake organizacije - članice MSA. Mladinski svet Ajdovščina si prizadeva za krepitev vloge mladih v družbenem dogajanju, za vzpodbujanje aktivnosti mladih in za krepitev svobodne in demokratične skupnosti. Namen MSA je prispevati k oblikovanju okolja, ki omogoča mladim aktivno participacijo v družbi. Posebno želijo, da so mladi bolj: avtonomni, sposobni odločati in upravljati svoje življenje; solidarni, dejavni pri skrbi zase in za druge; odgovorni, sposobni prevzemati posledice svojih odločitev in angažirani, da živimo v skladu s svojimi načeli in vrednotami kot posamezniki in kot člani družbe.

Število članstva: 11 organizacij članic

Organizacije članice: Klub ajdovskih dijakov in študentov, Mladinski odsek Planinskega društva Ajdovščina, Društvo tabornikov Rod Mladi bori Ajdovščina, Društvo mladih Jutro, Krajevna enota Mladinskega ceha Budanje, Društvo mladih Vozel, Steg Ajdovščina – Šturje 1, Glasbeno kulturno društvo Sax, Športno kulturno turistično društvo STOMAŽ 87, Medobčinsko društvo prijateljev mladine, Mladinski center Hiša mladih

Kadri: 2 strokovni sodelavki
1 administrativna sodelavka

- Mladinski center

Opis strukture:

Mladinski center je po definiciji Mladinskega sveta Slovenije (2010) organizirano funkcionalno središče za mlade, čigar temeljna dejavnost je upravljanje z infrastrukturo, namenjeno mladim do 29. leta starosti. Zagotavlja ustrezne prostorske pogoje in opremo za izvajanje mladinskega dela ter ustrezno usposobljene kadre za podporo mladinskemu delu.

Lahko ga vzpostavi in zagotavlja lokalna skupnost ali druga pravna oseba javnega ali zasebnega prava oz. fizična oseba. V njem se izvajajo programi v mladinskem sektorju in mladinsko delo na lokalni ravni (ZJIMS, 28. člen).

Osnovni namen mladinskih centrov je neformalna socializacija in vključevanje organizirane in neorganizirane mladine v lokalnih, regionalnih in mednarodnih okoljih v preventivne, neformalno-izobraževalne, prostovoljne, kulturne, socializacijske, prostočasne in druge animacijske aktivnosti kot tudi omogočanje raznovrstnih mladinskih iniciativ. Mladinski centri poleg programov in projektov, ki se pri njih izvajajo, nudijo svetovalno, strokovno, organizacijsko, finančno, tehnično ipd. pomoč prostovoljnemu združenju, avtonomnim mladinskim skupinam in tudi posameznikom. V tem smislu imajo MC več različnih funkcij: preventivno, asociativno, servisno, informativno, izobraževalno, razvojno.

Mladinski center v občini Ajdovščina:

- Mladinski center Hiša mladih

Vloga in dejavnost Mladinskega centra Hiša mladih:

Center mladinskih dejavnosti (CMD), ki se je kot večletni projekt, od leta 2001, pogodbeno izvajal za Občino Ajdovščina preko Centra za socialno delo in sicer kot preventivni program, je s 1. januarjem 2009 dobil novo preobleko. S sprejetim Odlokom o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zavod za šport Ajdovščina, ki je bil sprejet na novembrski seji občinskega sveta v letu 2008, je Občina Ajdovščina kot notranjo organizacijsko enoto Zavoda za šport ustanovila Mladinski center Hiša mladih Ajdovščina. Program CMD se je tako preoblikoval in se izvaja v okviru novonastalega Mladinskega centra, katerega cilj je razširiti svoj spekter dejavnosti, saj so se s pridobitvijo nove funkcije spremenile tudi naloge.

Mladinski center Hiša mladih je osrednji prostor v občini, ki mladim ponuja kvalitetno preživljanje prostega časa, oblikovano po njihovi meri. Vanj se vključujejo mladi kot posamezniki za usmerjeno ali neusmerjeno preživljanje prostega časa in v njem poteka celostna obravnava posameznika.

Program Mladinskega centra Hiša mladih vsebuje:

Neformalno izobraževanje in usposabljanje mladih za mladinsko delo

Neformalno izobraževanje je organizirana izobraževalna aktivnost izven ustaljenega formalnega sistema. Le to lahko da mladim moč in motivacijo za izvajanje lastnih projektov, kjer so oni sami center izobraževalne dejavnosti, imajo osebni interes, pridobivajo samozavest ter razvijajo sposobnosti in veščine. Vključeni programi delujejo na neformalni ravni in vključujejo neformalno učenje mladih. Vse dejavnosti, ki jih izvaja MC (učenje skozi igro in športne dejavnosti, učenje skozi kreativne delavnice, organiziranje raznih tečajev in drugih delavnic, izvajanje programa MEPI, izvajanje taborov in izletov, izvajanje delavnic Odraščanje in mi, svetovanje in informiranje, razni turnirji, učna pomoč...) sodijo v področje neformalnega učenja mladih. MC skrbi za osebni in profesionalni razvoj mladinskih delavcev za delo z mladimi.

Prostovoljno mladinsko delo

Prostovoljno mladinsko delo je danes zelo oslabiljeno. Mladi se še ne zavedajo njegovega pomena v družbi. Program prostovoljnega mladinskega dela ima določene cilje (izboljšati socialne kompetence, izgrajevati pozitivno samopodobo, spoznavati lastne sposobnosti, zmanjševati socialno izključenost, razvijati odgovornost, razvijati oz. privzgjajati socialne veščine ipd.). Program Prostovoljno delo trenutno poteka v sodelovanju s CSDjem, MC pa si prizadeva, da bi se z naslednjim letom samostojno prijavili na ta program. Prav tako si MC prizadeva, da vsako leto vključi v program čim več mladih prostovoljcev, organizira predstavitve na šolah ter izvaja tudi usposabljanja za prostovoljce. Prostovoljci postajajo nepogrešljivi pri izvedbi določenih dejavnosti (učna pomoč, organizacija tabora, izvajanje delavnic, druženje z uporabniki...). Skupaj s prostovoljci MC sodeluje na raznih prireditvah, kjer izvaja delavnice za otroke, skrbi tudi za promocijo prostovoljnega dela (ob svetovnem dnevu prostovoljstva, mednarodni dnevi mladih prostovoljcev ipd.). Prostovoljno mladinsko delo se odraža v skoraj vseh programih, ki jih MC izvaja.

Informiranje in svetovanje za mlade

MC ima info točko za mlade (mladi lahko tam dobijo razne informacije glede šolanja in izobraževanja, kulturnega dogajanja, mednarodnega povezovanja, informacije glede društev oz. kam se lahko obrnejo...). Eden od namenov programa je tudi svetovanje in podpora mladim v stiski ter njihovim staršem. Mladi se lahko obrnejo na mentorje kadarkoli se znajdejo v stiski in ne vedo kako naprej. V sodelovanju s Centrom za socialno delo ter osnovnimi šolami MC izvaja tudi individualno spremljanje otrok in mladih, ki potrebujejo dodatno pomoč. Na področju svetovanja in osveščanja izvaja razne

tematske delavnice (o drogah, spolnosti, AIDS – u ipd.) ter izvaja delavnice Odraščanje in mi na OŠ (le te zajemajo tri sklope; spolnost, zasvojenosti in medsebojni odnosi). Mlade MC tudi usmerja v druge programe, če je to potrebno.

Participacija, aktivno državljanstvo, človekove pravice

V sodelovanju z drugimi društvi MC organizira razne akcije v lokalni skupnosti, ki se navezujejo na mladinsko področje. V program vključuje tudi aktivno participacijo mladih, predvsem na lokalnem nivoju ter vključevanje mladih z manj priložnostmi.

Želja MC je ustanoviti skupino med mladimi, ki že ima določene ideje oz. cilje, ki jih ne zna uresničiti oz. pomagati mladim, ki prihajajo na poti do uresničitve svojih ciljev do težav, ki jih sami ne znajo rešiti. Skratka poziva mlade, ki imajo idejo in ne vedo kako bi jo uresničili, mlade, ki se radi izražajo in ne najdejo pravega načina, mlade, ki bi želeli sodelovati pri organizaciji dogodkov v lokalni skupnosti, mlade, ki odkrivajo pri sebi umetniško žilico in bi se želeli predstaviti tudi širši javnosti itd. Mladinski center Hiša mladih spodbuja mlade tudi k literarnemu ustvarjanju. Tako išče literarne navdušence med mladimi, ki bi se želeli udeležiti literarnih delavnic, s poudarkom na ustvarjalnosti, spontanosti, domišljiji. Voditelj/ica tečaja, se posveča vsakemu udeležencu posebej, ki bo tako imel možnost napredovanja pri svojem ustvarjanju in dojemanju umetnosti besed.

Prav tako si MC prizadeva ustanoviti skupino "MC MLADINSKE DELOVNE BRIGADE", v katero vabi vse mlade, ki bi radi na področju občine Ajdovščina prostovoljno karkoli storili v korist vseh občanov in občank. Pomagali bodo pri prireditvah, čistili okolico, urejali peš poti, barvali zanemarjene ograje, pomagali občanom in še mnogo podobnih akcij. Tako bodo s skupnimi močmi pripomogli k obogatitvi našega mesta in ga naredili obenem prijaznejšega.

V okviru delovanja Mladinskega centra Hiša mladih se izrazito kaže aktivno državljanstvo mladih in participacija, saj MC sodeluje na skoraj vseh družbeno pomembnih akcijah v občini in si prizadeva, da bi svoje delovanje širili tudi izven. Pripravlja tudi projekt Mladinske pobude, ki bo skupino mladih aktivno vključila v projekt, predvidoma na temo ekologija in ozaveščanje.

Mednarodno mladinsko delo in mobilnost mladih

MC je zelo odprt za mednarodno povezovanje. Prijavili so se v program Mladi v akciji (prej Mladina) in iz njega črpajo sredstva za pošiljajoče in gostiteljske izmenjave (EVS). V sodelovanju z drugimi društvi so že gostili prostovoljca v okviru programa EVS. S pridobitvijo mladinskega hotela bo lahko mladinski center gostil še več prostovoljcev iz tujine. MC izvaja tudi mednarodni projekt MEPI (mednarodno priznanje za mlade priznanje) v okviru katerega potekajo odprave na državni ravni, želja jih je razširiti na mednarodno raven, kar bi še bolj pospešilo zainteresiranost mladih za prostovoljstvo. Mladinski delavci so bili tudi na več izobraževanjih na področju mladinskih mednarodnih projektov. Potrebovali pa bi sredstva, da bi mednarodne projekte še bolje razširili med mlade, nudili tečaje za mentorje, inštruktorje ipd., kar pa je zaradi finančnega stanja trenutno zelo težko izvedljivo.

Raziskovalno delo mladih

Ena izmed nalog mladinskega centra je tudi izvajanje različnih raziskav (ugotavljanje potreb, evalviranje posameznih programov...) med uporabniki ter tudi ostalo mladino. V okviru programa bo mladinski center seznanjal mlade z raziskovalnim in znanstvenim delom ter populariziral znanosti med mladimi preko izvedbe eksperimentalnih delavnic. Mladi se v okviru izvajanja programov uporabnikov ukvarjajo z raziskovanjem tudi naravoslovnih znanosti, jezikov, etnologije, ipd.

Prostočasne aktivnosti

Za rizično populacijo mladih je značilno, da svojega prostega časa ne znajo ali ne zmorejo preživljati aktivno ter se zato poslužujejo pasivnega načina preživljanja prostega časa. V glavnem ne obiskujejo organiziranih oblik ukvarjanja s športom, glasbo ipd. Prav zaradi omenjenega je eden izmed ciljev programa MC tudi motiviranje in animacija pri razvijanju prostočasnih interesov mladih ter zagotavljanje

možnosti, da so mladi lahko aktivni tudi v »neorganiziranih klubih«, kot je mladinski center. Mladinski center Hiša mladih ponuja mladim prostor za aktivno preživljanje prostega časa. Vse dejavnosti, ki jih izvaja v okviru programa sodijo na področje prostočasnih aktivnosti mladih (družabne igre, turnirji, ustvarjalne delavnice, športne dejavnosti, obiski bazena, tabori, izleti, MEPI, brezplačna uporaba interneta in računalnikov...).

Izobraževanja – predavanja za starše, potopisna predavanja, posveti, okrogle mize

Program Mladinskega centra je zapolnjen ne le z dejavnostmi za mlade, pač pa tudi organiziranjem različnih izobraževanj za starše in ostale odrasle, ki se z mladimi na kakršenkoli način ukvarjajo. Z namenom informiranja in ozaveščanja MC organizira predavanja na različne teme, ki zajemajo področje vzgoje otrok, zasvojenosti, odnosov, koristnega preživljanja prostega časa, vključevanje mladih v lokalno skupnost ipd., okrogle mize (v letu 2009 na temo Mladi in turizem, v letu 2010 na temo okolje ipd.) ter posvete ob različnih priložnostih (mesec preventive, okolju prijazni materiali, recikliranje, mednarodni dnevi mladih prostovoljcev,...) na katere vabijo tudi strokovno usposobljene predavatelje ter goste.

Socialna preventiva (preventivni socialno varstveni programi za mlade)

Na področju preventive MC sodeluje z drugimi društvi in organizacijami. V preventivne dejavnosti sodi večina dejavnosti njegovega programa (MEPI, športne dejavnosti, mladinski tabori, izleti, ozaveščanje po šolah in v centru...).

V preventivne dejavnosti sodi večina dejavnosti njihovega programa, ki je zgolj nadaljevanje ciljev predhodnega programa Centra mladinskih dejavnosti (CMD) in sicer:

- **Izboljšanje samopodobe otrok in mladih ter izgrajevanje pozitivne samopodobe-** Uporabniki, ki se redno, aktivno in že dlje časa udeležujejo programa ter posameznih dejavnosti so izboljšali samopodobo, postali so bolj samozavestni ter so izboljšali učni uspeh. V mladinskem centru so si dobili nove prijatelje ter izboljšali prijateljske odnose.
- **Razvijanje oz. izboljšanje socialnih spretnosti in veščin otrok in mladih ter izboljšanje socialnega funkcioniranja-** V času vključenosti v program so uporabniki pridobili določene socialne spretnosti in veščine. Izboljšali so določena znanja ter pridobili nova znanja (pisanje prošenj za zaposlitev, pisanje seminarskih nalog...). Pridobili so si tudi razne spretnosti skozi ustvarjalne delavnice ter prostočasne dejavnosti, pridobili so veščine pogajanja in reševanja konfliktnih situacij, postali so bolj komunikativni. V času vključenosti so postali strpnější do drugih, naučili so se sprejemanja drugih in drugačnosti.
- **Zagotoviti možnosti za kvalitetno preživljanje prostega časa otrok in mladih ter razvijanje interesnih dejavnosti otrok in mladih-** Za otroke in mlade, ki izhajajo iz socialno in ekonomsko ogroženih družin ter so vključeni v program je značilno, da svojega prostega časa ne zmorejo ali ne znajo preživeti aktivno ter se zato največkrat poslužujejo pasivnega načina preživljanja prostega časa. Velika večina uporabnikov je vključenih v program prav zaradi aktivnega preživljanja prostega časa, ki ga program ponuja. To je za nas zelo spodbudno in pozitivno. Udeležujejo se različnih dejavnosti ter postajajo tako bolj aktivni in samostojni.
- **Razvijanje sposobnosti za prepoznavanje lastnih potreb, želja in ciljev ter izražanje le teh:** Za naše uporabnike je značilno, da v večini težko izražajo svoje želje in potrebe saj so bili v začetku zelo zadržani in zaprti. Zaposleni spodbujamo uporabnike skozi vse dejavnosti katerih se udeležujejo, da izražajo svoje želje glede tega, kaj bi radi v programu počeli ter, da povejo svoja mnenja. Njihova mnenja tudi upoštevamo. Izvajamo tudi raziskave ugotavljanja želja in potreb otrok v programu, skozi katera so se naučili, da izražajo le ta, vsaj v času vključenosti v program.
- **Razvijanje učnih navad otrok in mladih ter izboljšanje učnega uspeha-** Vsi uporabniki, ki so vključeni v učno pomoč so izboljšali učni uspeh ter napredovali v višji razred.

- **Zmanjševanje revščine ter socialne izključenosti otrok in mladih ter njihovih družin:** Uporabniki, ki so vključeni v program so v mladinskem centru navezali stike z vrstniki, z zaposlenimi, s prostovoljci ipd. Pridobili so si nove prijatelje in tako razširili svojo socialno mrežo. To je pripomoglo k manjši socialni izključenosti otrok in mladih iz okolja v katerem živijo.
- **Preprečevanje odklonskega vedenja otrok in mladih:** Uporabniki so izboljšali učni uspeh ter učne navade. Postali so bolj strpni do drugih ter tudi manj agresivni. Opažamo bistveno manj mladostniškega prestopništva, kot v preteklih letih.

Povprečno število uporabnikov: 286

Kadri:

- Vodja Mladinskega centra in hotela Ajdovščina – Matej Likar (VII. stopnja)
- Specialistka za mladinsko delo – Polona Bratina (VII. stopnja)
- Strokovni delavec - Matjaž Jazbar (IV. stopnja)
- Receptor / Vzdrževalec – Tomi Pišot (III. stopnja)
- Čistilka / Sobarica – Vanja Rustja

B. Neformalne skupine mladih

V neformalne skupine mladih se združujejo mladi posamezniki s skupnimi interesi. Gre za mlade, ki jih primarno povezuje interes za določeno dejavnost in nimajo širših organizacijskih prizadevanj. V lokalnem okolju so to predvsem različne subkulture. Ne glede na neformalno naravo tovrstnega povezovanja, iz tega izhajajo specifične potrebe mladih, ki se nanašajo na pogoje za realizacijo interesov in dejavnosti posamezne neformalne skupine.

Neformalne skupine mladih v občini Ajdovščina³:

- glasbene skupine
- skupine mladih na nivojih krajevnih skupnosti oziroma vasi
- subkulture (skejterji, umetniki idr.)

Dejavnost neformalnih skupin mladih v Ajdovščini:

1. Glasbene skupine

V občini Ajdovščina delujejo naslednje glasbene skupine: Elodea, Geruš, Get Lost, Harry, Kolektiv Pravi borci, Kombi-Neža, La Konga, Mi Familia, Plejade, Sašo in Robi z Mežnarji, Studio Hiška, The Hoax Program, Basic Phones

³ Ker je narava tovrstnega povezovanja neformalna, obstaja visoka verjetnost, da v analizi niso zajete vse obstoječe skupine.